

Tweemaandelijks blad van de Protestantse Kerken in en rond Brussel

bpost
PB-PP
BELGIE(N) - BELGIQUE

Protestantse Kerkerbrief

jaargang 35 • nummer 4 • augustus - september 2023

Afgiftekantoor:
Brussel de Brouckère
Erkenningsnummer: P 910493
Tweemaandelijks

Protestantse Kerk Brussel
Nieuwe Graanmarkt 8, 1000 Brussel
www.protestantsekerkbrussel.be

- **Van de zon en de bloem**
- **Catechese: voor wie?**
- **Wandeling over de Markt**

Colofon

De Protestantse Kerkbrief is het blad van de

Protestantse Kerken in en rond Brussel.

Het verschijnt een zestal keren per jaar.

E-mailadres:

kerkbrief@gmail.com

Redactie: vacant

Verantwoordelijke uitgever:

ds. Douwe Boelens

De redactie behoudt zich het recht voor om een

ingezonden artikel in te

korten, redactioneel te

bewerken of niet te

publiceren. Zij is niet

verantwoordelijk voor de

inhoud van de artikelen en

slechts ten dele voor de stijl.

Reacties zijn altijd welkom!

Uiterste inleverdatum voor

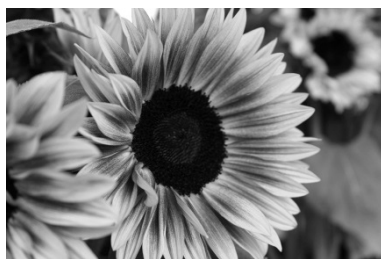
de kopij Kerkbrief oktober-

november 2023:

zondag 24 september

De afbeelding op de voorpagina toont een jonge ree zoals die plotseling verscheen tijdens een Bijbelkring te Wemmel op 12 juni 2023

Zonnebloemen

Op onze vakanties naar Hongarije moeten we altijd stoppen aan de rand van een groot zonnebloemenveld. Ergens, niet ver van ons dorp, hebben we zelfs een

plekje op een heuvel, waar we al zo vaak gepicknickt hebben, dat we het als onze weekend-tuin zijn gaan beschouwen.

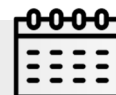
We kennen de eigenaars niet, maar we zijn hun altijd dankbaar voor het onderhouden van 'onze tuin'. Meestal gaan we er tegen de avond naartoe. Vanaf een heuvel kijken we dan uit over een zee van gele bloemen.

Zonnebloemen vertellen een verhaal van verlangen. Als ze jong zijn, volgen ze met hun hoofden de gang van de zon langs de hemel. 's Ochtends kijken ze verlangend uit naar het Oosten en op zonnige dagen volgen zij de zon totdat zij ondergaat in het Westen; ze verliezen haar geen moment uit het oog. 's Nachts draaien ze zich weer om, zodat ze de volgende ochtend weer uit kunnen kijken naar de komst van een nieuwe dag. In hun verlangen naar warmte en licht zijn ze gaan lijken op degene naar wie ze verlangen; ze zijn de spiegel, het evenbeeld geworden van wie ze vereren en naar wie ze genoemd zijn.

Later in hun leven kijken ze alleen nog naar het Oosten: de richting waar vandaan ze de zon 's ochtends verwachten. Ze draaien dan niet meer mee; hun blikrichting wordt niet meer bepaald door de dagelijkse gang van de zon. Het is alsof de dag die ze dan verwachten, los staat van de aardse tijd.

ds. Douwe Boelens

Agenda

- Zaterdag 12 en zondag 13 augustus, Geuzenfeest in Horebeke/Korsele
- Zondag 13 augustus, 12.00 uur, Algemene Vergadering van vzw Bethlehem-Veeweide
- 20 t/m 23 augustus, Belgisch-Duits Convent in Brussel rond '*Nieuwe vormen van gemeentezijn in onze kerken*'
- Zondag 3 september, Scheppingszondag
- Zondag 10 september, Startzondag Brussel
- Maandag 11 september, 14.30 uur, Bijbelkring in Wemmel
- Zondag 17 september, autoloze zondag
- Dinsdag 19 september, 20.00 uur, Kerkenraadsvergadering Brussel
- Dinsdag 26 september, 19.30 uur, bijeenkomst rond '*Brussels City Chaplaincy*' in de Protestantse Kerk Brussel aan de Nieuwe Graanmarkt

Kerkdiensten Protestantse Kerk Brussel

Zondag 6 augustus**7de zondag van de zomer**

Voorganger ds. Judith van Vooren
 Ambtsdrager Eugène Kitoko
 Organist Felix Snyers
 Gemeentelid Greet Heslinga
 Collectes VPKB/Kerk

Zondag 13 augustus**8ste zondag van de zomer**

Voorganger ds. Douwe Boelens
 Ambtsdrager Eugène Kitoko
 Organist Raymond Auquier
 Gemeentelid Cathrien Orië
 Collectes Kerk & Wereld/Kerk

Zondag 20 augustus**9de zondag van de zomer**

Voorganger ds. Douwe Boelens
 Ambtsdrager Paola Vitulano
 Organist Anne Theo Seinen
 Gemeentelid Frits Bastiaens
 Collectes PSC/Kerk

Zondag 27 augustus**10de zondag van de zomer**

Voorganger ds. Douwe Boelens
 Ambtsdrager Anne Theo Seinen
 Organist Raymond Auquier
 Gemeentelid Ko van der Meer
 Collectes VPKB/Kerk

Zondag 3 september**11de zondag van de zomer**

Voorgangers ds. Douwe Boelens
 Ambtsdrager Lex Buddingh
 Organist Felix Snyers
 Gemeentelid Cathrien Orië
 Collectes Foyer Lilla Monod/Kerk

Zondag 10 september, Startzondag,**12de zondag van de zomer
dienst van Schrift en Tafel**

Voorgangers ds. Judith van Vooren
 en ds. Douwe Boelens
 Ambtsdrager Anita Bultena
 Organist Raymond Auquier
 Gemeentelid Rob van Drimmelen
 Collectes Diaconie/Kerk

Zondag 17 september**13de zondag van de zomer
autoloze zondag**

Voorganger ds. Judith van Vooren
 Ambtsdrager Paola Vitulano
 Organist Anne Theo Seinen
 Gemeentelid Lex Buddingh
 Collectes Kerk & Wereld/Kerk

Zondag 24 september**1ste zondag van de herfst**

Voorganger ds. Douwe Boelens
 Ambtsdrager Anne Theo Seinen
 Organist Raymond Auquier
 Gemeentelid Ko van der Meer
 Collecte VPKB/Kerk

Zondag 1 oktober

2de zondag van de herfst

Jumelagezondag

Voorganger ds. Judith van Vooren

Ambtsdrager Lex Buddingh

Organist Felix Snyers

Gemeentelid Frits Bastiaens

Collectes Jumelage ABL-Kirinda/Kerk

Vakanties van de predikanten

Ds. Douwe Boelens hoopt op vakantie te zijn **van 10 juli tot 10 augustus**. Ds. Judith Van Vooren hoopt dit jaar vakantie te houden **van 11 augustus tot 6 september**.

In principe hopen ze elkaar te vervangen tijdens hun vakantiemaanden.

Uit de Kerkenraad

De Kerkenraad kwam tussen april en juni 2023 drie keer samen. Ds. Judith van Vooren nam in mei al actief deel.

Een systematisch terugkerend agendapunt zijn de erediensten van de voorbije periode. Daarbij werd onder andere het huwelijk van Peter Dekker en Kaisa Leena Silvennoinen op 5 mei aangehaald, met een mooie opkomst en een Finse oom die als operazanger een aantal stukken heeft voorgedragen.

Op 14 mei gaf de preek van Luc Nijs stof tot nadenken; opvallend was dat ds. Judith van Vooren in haar afscheidsdienst 's middags in Luik een aantal van dezelfde hoop- en vreugdevolle elementen bevatte.

Op 4 juni vond de intrede van ds. Judith van Vooren plaats, het was een fijne dienst met veel familie, collega's en (oud-)gemeentelieden en een gezellige receptie. We zijn heel blij haar in ons midden te hebben.

De jaarlijkse Gemeentevergadering vond plaats op 11 juni met de verkiezingen van ambtsdragers en leden van de Raden van Bestuur.

Anne Theo Seinen stelde zich beschikbaar als diaken voor een periode van twee jaar. Paola Vitulano en Eugène Kitoko waren kandidaat voor verlenging met twee jaar als diaken. Voor de Raden van Bestuur stelden zich beschikbaar voor de verlenging van hun mandaat: Dorus Boland, Lex Buddingh, Hendrik De Hertogh en Paola Vitulano voor de Protestantse Kerk Brussel (NEHK), Gerco van der Linden en Paul Van den Steene voor

Bevestiging van ds. Judith van Vooren door ds. Petra Schipper, consulent, op zondag 4 juni 2023

de Protestantse Kerk Tervuren (WOTO). Zij werden allen met een zeer grote meerderheid (her)verkozen.

Op 25 juni werd afscheid genomen van Jart Voortman als diaken. We danken hem voor zijn enthousiasme en inzet voor de hulpbehoevenden in de gemeente maar ook daarbuiten, zoals bijvoorbeeld het gevangenispastoraat geconcretiseerd in *Maison Emmanuel* in Charleroi. In diezelfde dienst werd Anne Theo Seinen ingezegend als nieuwe diaken.

We hopen dat hij met evenveel energie de diaconie zal coördineren.

Als aandachtspunt uit het bovenstaande wordt in elk geval meegenomen dat bij huwelijken en begrafenissen altijd een 'gemeentelid van dienst' moet worden voorzien als er geen Kerkenraadslid beschikbaar is (bijvoorbeeld als de dienst op een week- of werkdag wordt gehouden).

En ook dat de collectes vanaf 1 juli weer zullen plaatsvinden tijdens de eredienst.

Tijdens de intrededienst van ds. Judith van Vooren op zondag 4 juni verzorgde Ingrid De Hertogh-Vercruyssen een muzikale bijdrage op de dwarsfluit

De gemeente van de Bethlehemkerk, zondag 4 juni 2023

Als consulent gaf ds. Douwe Boelens maandelijks een *update* over de Bethlehemkerk. Hun ledenvergadering heeft kenbaar gemaakt hoe zij de toekomst zien en heeft dit aan het district ABL laten weten. Op basis daarvan zal een delegatie van de Kerkenraad en het Dagelijks Bestuur na de zomer met een aantal leden van de Bethlehemkerk bij elkaar komen. Als optie wordt bekeken of zij eventueel als wijkgemeente van de Protestantse Kerk Brussel zouden kunnen functioneren, met behoud van een aantal samenkomsten per maand in de pastorie van Itterbeek.

*Heel aangename en rustgevende zomermaanden toegewenst!
Lex Buddingh, scriba PKB*

Bijeen

Uitnodiging catechese

Beste jongeren,

In het nieuwe schooljaar zal er een nieuwe catechesegroep van start gaan. Als je tussen de 15 en de 18 jaar bent en nog in het middelbaar zit, dan is dit misschien ook iets voor jou?

We willen aan de slag gaan met vragen rond zin en doel, Bijbel en geloof, kerk en samenleving. Zo'n catechese kan uitlopen op je doop of je belijdenis maar dat hoeft niet.

Het belangrijkste is eigenlijk dat je het fijn vindt om samen met andere jongeren na te denken over dit soort onderwerpen. De dag en plaats van samenkomst worden in onderling overleg bepaald.

Voor meer informatie kun je met mij contact opnemen. Hartelijke groet,

*Judith van Vooren
GSM 0473 - 75 31 49
jvanvooren7@gmail.com*

Podcast: Te vuur en te zwaard

De eerste martelaren van het protestantisme

Na de Reformatie is Nederland protestants geworden en België voornamelijk katholiek gebleven.

Maar zo simpel is het niet.

De hervormingsgezinde beweging kwam in Vlaanderen veel eerder van de grond dan in Nederland en de eerste martelaren van de Reformatie kwamen uit Antwerpen en stierven op de brandstapel in Brussel. Waren het heiligen die voor hun geloof zelfs de vlammen wilden trotseren of kettens die

te vuur en te zwaard bestreden moesten worden?

In een zesdelige podcastreeks gaat TWR vijfhonderd jaar terug in de tijd om te ontdekken wat er toen gebeurde. Een verhaal over vervolging en geloofsmoed, vertelt vanuit het perspectief van zowel de hoofdrolspelers als andere ooggetuigen.

Geschreven en ingesproken door academici die zich gespecialiseerd hebben in de geschiedenis van de 16de eeuw en een boeiende kijk geven op de geloofsstrubbelingen van die tijd.

Een samenwerking tussen **Trans World Radio** en de **VPKB**.

In de loop van de zomer komen alle afleveringen online te staan:

<https://www.twr.nl/podcast/uitzendingen/te-vuur-en-te-zwaard/>

Boekbespreking

Van kwetsbaarheid naar kracht

Het recent verschenen boek **“Presentie. Samen mens worden”**

door Rita Boeren, Ina Koeman en Chris Smits (red.)

zet de kracht van presentie opnieuw in de spotlights.

“Met kwetsbaarheid is niets mis, behalve in de verkeerde omstandigheden”, begint het boek.

De nagel op de kop.

Door Kelly Keasberry

Kwetsbaar zijn we allemaal: het is inherent aan het menszijn. Maar als je omringd bent door een harde en meedogenloze wereld, dan wordt je kwetsbaarheid al snel een kleine of zelfs grote ramp. *“Zorg geven is de meest basale manier om onze wereld leefbaar en in stand te houden”*, stelt de Nederlandse hoogleraar Andries Baart (Universiteit van Amsterdam).

Een theorie van presentie

Baart stelde zich de vraag wat het geheim is van pastoraal en sociaal-maatschappelijk werk dat werkelijk een verschil maakt. Hij ontdekte dat veel werk wordt verricht vanuit een benadering van presentie. Een krachtig maar tegelijk ongrijpbaar begrip.

Present zijn betekent zoveel als *“er zijn”*, maar wat houdt die aanwezigheid nu concreet in? Baart deed tien jaar lang onderzoek naar die vraag. Zijn bevindingen bundelde hij in het proefschrift *‘Een theorie van presentie’* (Lemma, 2004).

Bij het verschijnen ervan haalden veel preventiewerkers opgelucht adem. Eindelijk kreeg het belangrijke werk dat zij al jaren deden een theoretisch kader, en daarmee ook de nodige erkenning.

Kwetsbare mensen centraal

Toch is over presentie niet snel het laatste woord gesproken. Ook vandaag krijgt het in vele contexten opnieuw vorm, zoals in Antwerpen en Gent, de Belgische steden met een stadspredikant. Geen overbodige luxe. Overal vallen immers mensen buiten de boot, steeds opnieuw wordt de menselijke waardigheid geschonden en wordt kwetsbaarheid een kleine of grote ramp. De kracht van presentie is dat ze kwetsbare mensen centraal stelt. Wie sociaal-maatschappelijk achteraan komt, wordt naar voren geschoven. Mensen die als *'sociaal overbodig'* worden gezien, krijgen een ereplaats. Een door en door Bijbels principe, want dat is ook wat Jezus telkens opnieuw deed. Overal waar Hij kwam, keerde Hij de orde van deze wereld radicaal om. Zijn revolutionaire teksten blijven tot op vandaag nagalmen: *"Wie zich klein maakt als een kind, die is de grootste in het koninkrijk der hemelen"* (Matteüs 18:3-4); *"De laatsten zullen de eersten zijn en de eersten de laatsten"* (Matteüs 20:16) enzovoort.

De orde omgekeerd, dat is het vertrekpunt van presentie. Ze benadert kwetsbaarheid en wederzijdse afhankelijkheid als uitgangspunt in plaats van als gebreken die moeten worden weggewerkt. Die insteek heeft grote gevolgen. Presentie leidt er namelijk toe dat je relationeel in het leven komt te staan en dat zorg voor de ander op de voorgrond komt. De Werkgroep Presentie spreekt van *"een radicale toewijding aan de ander"*.

Het lef om dwars te zijn

Aandacht, relatie en kijken: dat zijn de kernprincipes. Aandacht betekent dat je je in eerste instantie richt op de ander. Een relationeel mensbeeld vertaalt zich naar verbinding tot stand brengen, onze taal en ons handelen afstemmen op de ander. De *Werkgroep Presentie* formuleert het als

volgt: *"Wanneer de kracht in iemand beroerd wordt, breekt er iets in hem/haar open."*

Dan is er nog punt drie: kijken. Dat houdt in dat je de ander werkelijk ziet, voorbij alle uiterlijke lagen en schillen. Dat je de tijd neemt om te luisteren naar zijn of haar verhaal. En misschien wel juist naar de dingen die niet met woorden worden gezegd.

Naast mensen in de marges staan, dat doet ook iets met jezelf. Presentiewerkers worden geconfronteerd met onrecht en armoede, met muren van bureaucratie en mechanismen van uitsluiting. Dat brengt dilemma's met zich mee. Soms is een luisterend oor alleen niet genoeg.

Presentie stelt je ook voor vragen als: wat voor maatschappij willen we? Wat is rechtvaardig? Soms vergt presentie het lef om dwars te zijn. Om protest aan te tekenen. Want daar waar mensen in de verdrukking komen, is het zaak om ruimte te maken, zodat de ander kan floreren.

Maatwerk

Presentie is bovenal maatwerk. Baart heeft baanbrekend werk verricht om het in een theorie te vatten, maar ergens blijft het begrip altijd iets ongrijpbaars houden. En zo moet het ook zijn. Want het mooiste is als tussen ons en de ander een unieke dynamiek ontstaat waarbinnen op de één of andere manier het heilige kan plaatsvinden. Presentie is niet alleen een zaak van stads-predikanten of pastoraal werkers, maar kan voor iedereen een handvat zijn in de omgang met de ander. Voor wie daarmee aan de slag wil gaan, is **Presentie. Samen mens worden** van harte aanbevolen.

Presentie. Samen mens worden

Attent 2003. Rita Boeren, Ina Koeman, Chris Smits (red.) Te bestellen per e-mail: attent@bisdomantwerpen.be of via ds. Petra Schipper voor € 8,-

Kelly Keasberry
in De Band/De Kapelbode
13 april 2023
<https://presentievlaanderen.be/>

Psalm 46: Bij God is het goed

Bij God ben ik veilig

Bij God voel ik me veilig,
al mijn hele leven lang.

Al bliksemt en al dondert het,
met God ben ik niet bang.
Al vaar ik op een bootje
in een zware storm op zee,
ik weet: ik hoef niet bang te zijn,
want God gaat met me mee.

God maakt een eind aan oorlog,
Hij breekt alle wapens stuk.
Hij is een goede Koning,
Hij brengt vrede en geluk.
Bij God voel ik me veilig,
al mijn hele leven lang.
Hij zorgt voor mij, Hij zorgt voor ons,
met God zijn we niet bang.

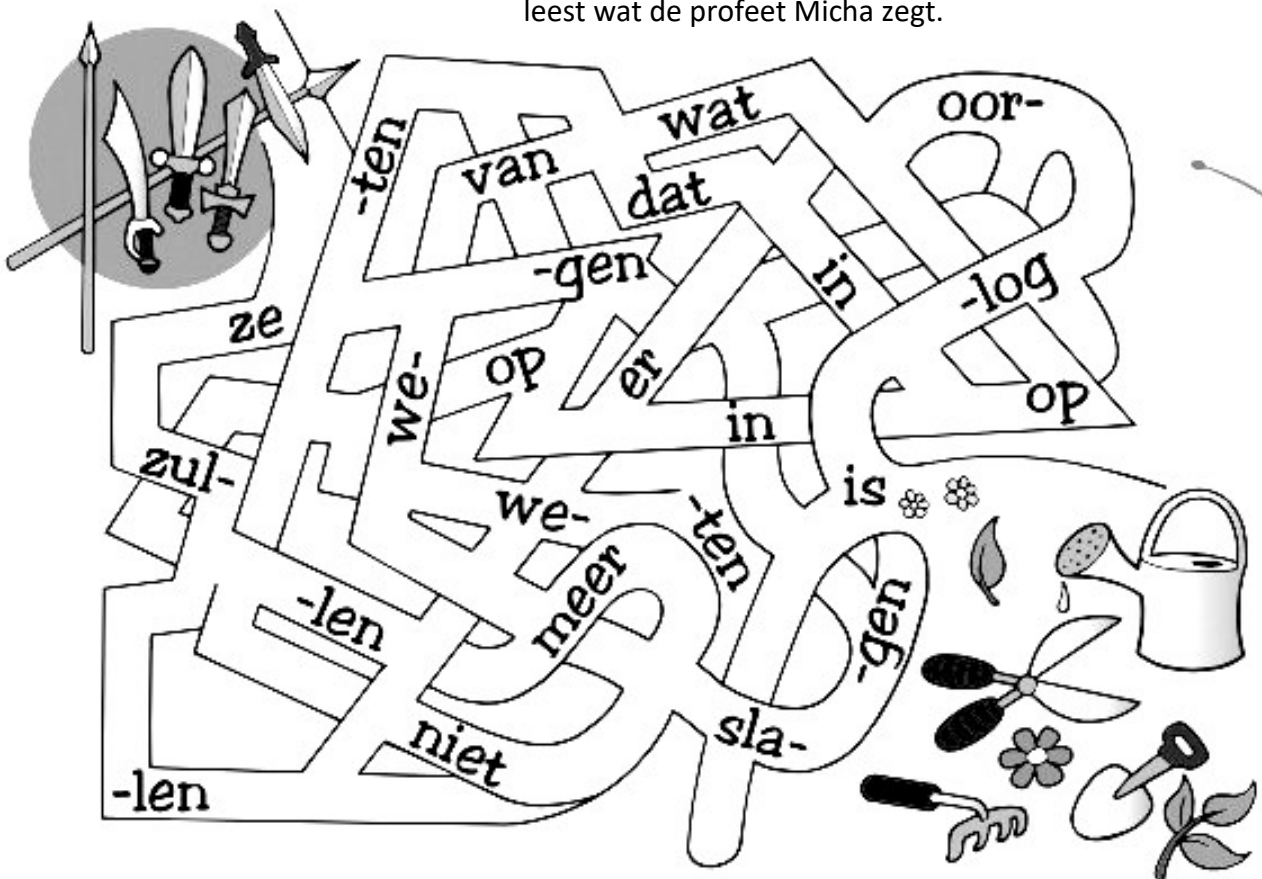

Van oorlog naar vrede

In Psalm 46 staat dat God overal een einde aan de strijd maakt. Ook de profeet Micha kondigt het einde van oorlog aan. Ontdek met deze puzzel wat Micha hierover zegt!

Zoek je weg door het doolhof, en 'loop' van de zwaarden en speren naar het tuingereedschap. Onderweg kom je lettergrepen tegen. Schrijf deze achter elkaar op en je leest wat de profeet Micha zegt.

*Overgenomen uit: Bijbel Basics
Nederlands-Vlaams Bijbelgenootschap*

Contact

Protestantse
Kerk Brussel

Protestantse Kerk Brussel

*Lidkerk van de Verenigde Protestantse Kerk
in België*

Kerkgebouw

Nieuwe Graanmarkt 8, 1000 Brussel
Website: www.protestantsekerkbrussel.be

Kerkenraad

ds. Judith van Vooren, 0473 - 75 31 49
ds. Douwe Boelens, 0474 - 47 32 43
mevr. Anita Bultena (moderator),
02 - 734 52 13
Dhr. Lex Buddingh (scriba), 02 - 772 70 23
e-mail: lex.buddingh@skynet.be
mevr. Paola Vitulano (diaken),
0478 - 60 78 79
dhr. Eugène Kitoko (diaken), 0485 - 02 49 12
dhr. Anne Theo Seinen (diaken),
0495 - 71 97 49

Dagelijks Bestuur

dhr. Bert Kuypers (voorzitter), 056 - 20 54 39
dhr. Mark de Geus (penningmeester),
02 - 660 53 33

Commissaris gebouwen

dhr. Theo Orië, 02 - 466 54 90

Archivaris

dhr. Wim De Hertogh, 02 - 267 66 76

Vrijwillige bijdragen

mevr. Ingrid Vercruyssen, 02 - 251 59 30

Kinder- en Jeugdwerk

Kinderkerk (tot 12 jaar): Janneloes Bouman,
0472 - 92 06 09
Jeugdkerk (vanaf 12 jaar): Jart Voortman,
02 - 358 57 29
Catechese: ds. Judith van Vooren,
0473 - 75 31 49

Predikant regio Brussel, ds. Douwe Boelens

(verantwoordelijk uitgever)
Telefoon: 0474 - 47 32 43
e-mail: dsdouweboelens@gmail.com

Predikant regio Wezembeek-Oppem,

Tervuren en Overijse, ds. Judith van Vooren

Telefoon: 0473 - 75 31 49
e-mail: jvanvooren7@gmail.com

Kerkelijk bureau en kosten:

Mark van Wechem
02 512 03 67
e-mail: info@protestantsekerkbrussel.be
Het kerkelijk bureau is gesloten op maandag
en dinsdag.

Bankrekeningnummers

(altijd op naam van Protestantse Kerk
en BIC: KREDBEBB)

Zondagse collectes:

BE22 7330 6608 7847

Vrijwillige bijdragen:

BE22 4331 1627 6147

Diaconie: BE42 7350 3273 4454

Kerkbrief: (€ 20 per jaar, buitenland € 30)

BE41 4331 1482 7110

Kerkkriebels: BE49 7350 0729 3071

Bethleemkerk Anderlecht

*Lidkerk van de Verenigde Protestantse Kerk
in België*

Walcourtstraat 103, 1070 Anderlecht

Consulent: ds. Douwe Boelens

Secretariaat: p/a Johanna Jonkman

Doylijkstraat 36, 1701 Itterbeek

e-mail:

secretariaat.bethleemkerk@gmail.com

Giften en bijdragen:

BE67 7330 2938 7087; BIC: KREDBEBB

t.n.v. Protestantse Kerk Anderlecht